

Sygn. akt IV Pa 32/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Antoniak
Sędziowie:	SO Jacek Witkowski (spr.) SO Jerzy Zalasiński
Protokolant:	st. sekr. sądowy Iwona Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2013 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. B.

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w M.

o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy

na skutek apelacji powoda W. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 26 marca 2013r. sygn. akt IV P 644/12

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od powoda W. B. na rzecz Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w M. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Sygn. akt IV Pa 32/13

UZASADNIENIE

Powód W. B. w pozwie z dnia 16.11.2012 r. skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o. o. w M. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 12.733 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14.03.2012 r. oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych. W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. wyrokiem z dnia 26.03.2013 r. oddalił powództwo oraz zasądził od powoda W. B. na rzecz pozwanego przedsiębiorstwa kwotę 1800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie swoje oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód W. B. był pracownikiem Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w M. od dnia 01.01.2005 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy zawartej na czas określony do dnia 31.12.2015 roku. W dniu 17.11.2011 roku pozwana Spółka rozwiązała z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt. 1 kp. Powód złożył odwołanie od rozwiązania z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia i w trakcie postępowania odwoławczego przed Sądem Rejonowym prowadzonym pod sygn. IV P 632/11 strony zawarły ugodę pozasądową na mocy której pozwany pracodawca zobowiązał się przywrócić powoda do pracy na dotychczas zajmowanym stanowisku i na dotychczasowych warunkach pracy i płacy a nadto wypłacić mu kwotę 1355,20 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy. W ugodzie tej strony ustaliły również, że zawarta ugoda wyczerpuje ich wszelkie wzajemne roszczenia wynikające ze stosunku pracy. w następstwie zawartej ugody powód cofnął pozew i w tej sytuacji Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w wymienionej sprawie. Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że powód zgłosił pracodawcy w dniu 14.03.2012 roku gotowość do wykonywania pracy, wówczas pracodawca zaproponował mu podpisanie nowej umowy o pracę na warunkach identycznych jak umowa obowiązująca przed rozwiązaniem z nim stosunku pracy w dniu 17.11.2011 r. Powód jednakże odmówił podpisania takiej umowy. W tej sytuacji pracodawca potwierdził na piśmie warunki podjętej pracy stanowiącej wykonaniem ugody pozasądowej. Powód odmówił przyjęcia tego pisma i kontynuował pracę na dotychczasowym stanowisku. W dniu 24.04.2012 roku pracodawca wypowiedział W. B. umowę o pracę z zachowaniem dwu tygodniowego okresu wypowiedzenia.

W rozważaniach Sąd Rejonowy stwierdził, iż roszczenie powoda za czas pozostawania bez pracy nie znajduje oparcia w przepisach kodeksu pracy ani też nie wynika z żadnej umowy. Sąd nie podzielił stanowiska powoda, że podstawą dochodzenia jego roszczeń stanowi art. 57 § 2 kp. Sąd powołał się na treść § 1 tego samego przepisu, który stanowi, że pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy przysługuje wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy nie więcej niż za 3 miesiące chyba, że znajduje się w okresie ochronnym, o którym mowa w art. 39 kp. W dalszej części rozważań Sąd I instancji wskazał, iż w dacie rozwiązania stosunku pracy ubezpieczony mając ukończone 59 lat był uprawniony do emerytury w wieku obniżonym, czego potwierdzeniem była decyzja ZUS z dnia 5.12.2012 roku przyznająca mu prawo do tego świadczenia. Sąd Rejonowy stwierdził, że w świetle regulacji Oddziału VI Kodeksu Pracy odszkodowanie na podstawie art. 56 § 1 oraz możliwość dochodzenia wynagrodzenia na podstawie art. 57 § 2 jest uzależnione od istnienia orzeczenia sądowego przywracającego pracownika do pracy. Wywodząc z przepisów tego oddziału swój pogląd Sąd I instancji ocenił, iż prawo do wynagrodzenia za pracę za cały okres pozostawania bez pracy jest następstwem przywrócenia do pracy dokonanego wyłącznie przez Sąd. Nie ma podstaw do przyjęcia, że art. 56 i 57 kp są skierowane nie tylko do Sądu ale i do pracodawcy. Z powodem rozwiązano umowę o pracę ale nie doszło do stwierdzenia przez Sąd bezprawności rozwiązania a tylko w następstwie tego powstałoby po stronie powoda prawo do domagania się wynagrodzenia na podstawie art. 57 § 2 kp. W dalszej części rozważań Sąd odniósł się do kwestii skutków ugody pozasądowej. W wywodach tych Sąd wskazał, że strony same uzgodniły, że powód ma zostać przywrócony do pracy przez samego pracodawcę. W treści ugody nie znalazł się zapis aby pozwany pracodawca zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Sąd stwierdził, również, że dywagacje powoda o nieważności ugody w tej części są bezprzedmiotowe. W. B. nie dochodzi bowiem wynagrodzenia za pracę w okresie zatrudnienia, ale o wynagrodzenie na podstawie art. 57 kp.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 97 § 1 kpc w związku z § 11 ust. 1 pkt. 2 i § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2003 r. Nr 163 poz. 1349 ze zm.).

Od wyroku tego apelację złożył pełnomocnik powoda, który zaskarżył wyrok w całości. Apelujący zarzucił naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej wykładni art. 56 § 1 kp poprzez przyjęcie, iż o przywróceniu do pracy orzeka jedynie Sąd a tym samym, iż ugoda w tym zakresie jest niedopuszczalna co prowadziłoby do twierdzenia, iż Sąd nie mógł, a co uczynił umorzyć postępowania z powództwa W. B. na skutek cofnięcia pozwu o przywrócenie do pracy z uwagi na zawarcie ugody pozasądowej w tym przedmiocie a także, że możliwość zgłoszenia roszczenia za

czas pozostawania bez pracy jest możliwe jedynie po uzyskaniu wyroku Sądu przywracającego pracownika do pracy. Ponadto skarżący zarzucił naruszenie art. 102 kpc poprzez obciążenie powoda kosztami zastępstwa procesowego zważywszy na roszczenie powoda oraz zasady współzycia społecznego. W konkluzji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 12.732,20 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14.03.2012 r. oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje. W uzasadnieniu apelacji, jej autor twierdził, że ocena prawna możliwości dochodzenia przez powoda roszczenia o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy dokonana przez Sąd I instancji jest błędna. Skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu, że zobligowany on był do zbadania czy ugoda, którą zawarł powód z pozwanym pracodawcą nie zmierzała do obejścia prawa i czy była zgodna z zasadami współzycia społecznego i czy nie naruszała słusznego interesu pracownika. Sąd powinien był uznać ugodę pozasądową za niedopuszczalną. W końcowej części uzasadnienia apelacji pełnomocnik powoda twierdził, że wbrew zasadnie słuszności wyrażonej w art. 102 kpc powód został obciążony kosztami zastępstwa procesowego podczas, gdyż orzecznictwo w tego rodzaju sprawach wskazuje, że w sprawach gdzie mamy do czynienia z pracownikiem z wieku emerytalnym Sąd powinien uwzględniać jego słuszny interes i nie obciążać go kosztami zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik strony pozwanej wnosił o jej oddalenie. W uzasadnieniu pisma procesowego pełnomocnik argumentował, iż stanowisko strony powodowej, która podważyła ugodę zawartą między stronami jest próbą przeforsowania wybranych tez i do dowolnej interpretacji stanu faktycznego. Autor odpowiedzi na apelację podzielił ocenę prawną Sądu I instancji podkreślając, że Sąd ten wyczerpująco i dokładnie wyjaśnił stan prawny związany z brakiem możliwości wykreowania przez strony ugody stosunku pracy bez złożenia oświadczenia woli o zawarciu umowy o pracę co w całości odpowiada interpretacji art. 47 kp. Odnośnie zarzutu naruszenia art. 102 kpc pełnomocnik strony pozwanej wywodził, że zarzut naruszenia tego przepisu jest oczywiście niesłuszny. Twierdził, że to powód jest stroną prowokującą konflikty i spory z byłym pracodawcą. Podkreślił również, że powód mimo zawarcia ugody przez cały czas podejmuje w stosunku do pozwanej spółki uporczywe działania zmierzające do eskalacji konfliktu.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnicy stron popierali uprzednio zajęte stanowiska procesowe. W toku postępowania Sąd Okręgowy dopuścił dowód z akt sprawy IV P 632/11. W sprawie tej toczyło się postępowanie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach w związku z rozwiązaniem z powodem przez pozwaną spółkę umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 kp, które to postępowanie zostało zakończone umorzeniem postępowania wobec zawarcia ugody pozasądowej przez strony i cofnięciem pozwu przez pozwanego. W tych samych aktach znajduje się skarga o wznowienie postępowania wniesiona przez powoda W. B.. Sąd Rejonowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego o wznowienie postępowania odrzucił skargę o wznowienie postępowania w sprawie IV P 632/11.

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja strony powodowej jest niezasadna. Sąd Rejonowy poczynił szczegółowe ustalenia faktyczne i ocenił materiał dowodowy w granicach przewidzianych treścią art. 233 § 1 kpc. Również ocena prawna dokonana przez Sąd I instancji jest prawidłowa. W istocie spór pomiędzy stronami dotyczył oceny prawnej tj. czy powód może dochodzić roszczeń o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy na podstawie art. 57 § 2 kpc w sytuacji gdy podstawą przywrócenia nie był wyrok sądowy. Sąd II instancji podzielił wywody prawne, które zostały przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, iż roszczenie o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługuje wyłącznie wtedy, gdy nastąpiło ono w wyniku orzeczenia Sądu Pracy. trafnie Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że usytuowanie przepisu art. 57 § 2 kp znajduje się w Oddziale VI kodeksu pracy, który to oddział zawiera katalog roszczeń, które przysługują pracownikowi z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie. Regulacja zawarta w art. 56 § 1 kp jednoznacznie wskazuje, że wymienione w tym oddziale roszczenia mogą być dochodzone w następstwie przywrócenia do pracy lub odszkodowania orzeczonego przez Sąd Pracy. w tej sytuacji zasadnie Sąd I instancji przyjął w przedmiotowej sprawie, iż powód nie jest uprawniony do dochodzenia roszczenia o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, gdyż nie został on przywrócony w następstwie wyroku sądowego. Niesłuszny jest również zarzut apelującego, że Sąd miał obowiązek oceny ugody pozasądowej, którą zawarły strony w trakcie postępowania odwoławczego toczącego w sprawie IV P 632/11 w tym postępowaniu. Ocena taka dokonana została w tamtym postępowaniu w którym Sąd

Pracy nie zakwestionował tejże ugody i umorzył postępowanie. Podkreślić należy, iż jak wynika z pism procesowych zawartych w aktach IV P 632/11 powód nie złożył zażalenia od postanowienia o umorzeniu postępowania i dopiero podjął próbę podważenia prawomocnego rozstrzygnięcia w drodze skargi o wznowienie postępowania. Te czynności jednak nie doprowadziły do wznowienia postępowania w wymienionej sprawie. Roszczenie które zostało zgłoszone w przedmiotowej sprawie zmierza w istocie do podważenia skutków prawnych oświadczenia woli stron, które zostało złożone w trakcie postępowania w sprawie IV P 632/11 w postaci ugody pozasądowej. Zdaniem Sądu Okręgowego tego rodzaju działania nie mogły wywrzeć zamierzonego skutku i wobec prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie IV P 632/11 ugoda pozasądowa wywiera skutki prawne również w tym postępowaniu m.in. w zakresie roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę. Dlatego też Sąd uznał apelację strony powodowej za bezzasadną, jednocześnie Sąd nie podzielił argumentacji w zakresie zaniechania obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego, ponieważ jako były pracownik nie korzysta on z jakichś szczególnych przywilejów w zakresie od zwolnienia od kosztów zastępstwa procesowego. Zgłaszając roszczenie o wynagrodzenie powód powinien był liczyć się z kosztami poniesionymi w procesie i przygotować odpowiednie środki finansowe na wypadek niekorzystnego rozstrzygnięcia. Powód nie wykazał również aby jego sytuacja rodzinna i majątkowa była na tyle niekorzystna aby uniemożliwiła mu poniesienie kosztów procesu.

Mając powyższe na względzie Sąd z mocy art. 385 kpc i art. 98 § 1 kpc w związku z § 11 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. Sąd obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego za II instancję.